

מסורת הש"ס

האשה שלום פרק חמשה עשר יבמות קטו.

עין משפט
נר מצוה

ז א מ״י פ״ג מלכות
גירושין הלכה ה סמג
עשן כ טוש״ע אה״ע ס״
ז סעיף נב:
ח ב מ״י שם הלכה ו
טוש״ע שם סעי׳ נד:
ט ג מ״י שם הלכה יט
טוש״ע שם סעי׳ לג:
י ד מ״י שם ופ״כ שם
הל׳ טו סמג שם טור
טוש״ע שם סעי׳ ג:

מוסף רש"י

דהיא גופא דייקא
 ומינסבא. דייקא עד
 שידעת שמת ודלי ואחר
 כך נשאת (לעיר בה).
 ונמתי לו. אמרתי לו, כן
 הדברים. כאשר אמרת
 שכולן חלוקין עליו (לדון
 עכב).
 בריסות. שאני יכול לילן
 אצלם ולהעיד זה שמעמי
 (שם).

תוספות ישנים

אשה כלי זינה עליה.
יש לנו לומר שהמחנה
עד גמר. וא"ת היכי
משכחת מת צעלי במלחמה
ללא מהמנא. י"ל דדוקא
בליקטים יחיד. אבל
במלחמה יראה היא
להמחין:

תום' חד מקמאי (המשך)

אמר בלחמה נאמת אל
פשיטא דקדמי מל בעלה
בלחמה דקדמי נאמת.
ותריך רשי זיל דמתי
בכון שאלה מל סתם
כשכלום אפרה אמר
מל על מטהו דקדק
דקדמא דשמהלמה
בולס אמר מל
קאמר דלפי
הכפיה הוה פשיטתא
קשיא מדי דאפשר
לאדקומי נאמת
בכון מצתיו הרגו ו
ליטסטי באו עליו והרגו
כשהלמה בעולא אמר
נאמת וישכלום בעולס
נאמת. ואמר קשיא
מאן קא מביצי לישן
ממתי דקדמי מל
בעולס אמר נאמת לו
בעולס מל לשקר אי ביצי
אמאמר מל על מטהו אלמא
לא אמר מל על מל לשקר
במקום חזקת תריך הרמי
ב"י יוסף דשהלמה
בעולס מרתות לומר
מל על מטהו. וזה
התירוץ אינו מספיק למת
בלחמה וקברתי דתם
מל מרתה נאמת לו
בלחמה וקברתי קאמר
ואמאי לא מדימנטי
משום דאי בעיא אמר
מל מבלחמה אלא הכי
מסתברא דכיון דמלמה
בעולס וחזק דאמר
דומי לו מל שקדל לפי
דעתה לא אמרנו גמגו דאי
בעיא שקדל לפי דעתה
לומר מל על מטהו דלא
(א) [אנן] לא מחזיק לה
כשקברתי מל דעתה אלמא
כשהחזיקה היא מלחמה
בעולס כיון דאי בעיא

אמר מל' לשקר במקום חזקו ואז א"נ כשהמלחמה בעולם כיוון דחוקה דעאלם בדרמ' אל אמר מל' לשקר דא"כ אולא חזקה הו'ל כהמ' ל' לשקר במקום עדים אהר' איהו' חלוקה כשהמלחמה בעולם אלא אפישט' בעי' ולחומר' אולק' אל אמר' מל' ל' לשקר במקום חזקו. וכפ' השותפין מ' אמרין איבעי' להו' חבט' ואר' זמנ' וא"ל פרעמ' בתוך זמנ' ומה אמר' מל' לשקר במקום חזקו דלא עבד' איניש דפרע' בנו זבמנ' אל ואל אפישט' ובקדושין פ' האומר מה שאמר בשעת מיתתו ש' ל' בניס' נאמן ש' לא חזית' איניש דמקמי' (ל' חבט' כנון דמוחזק' ל' באחיו' ל' מוחזק' ל' בבניס'. אמר' ש' ל' בניס' נאמן דאמר' מל' לשקר דאי' בעי' פטר' לה' בטל' אפילו' במקום חזקו מ' אמרין מל' לשקר ל'יה' בין ל'יה' בין ל'ך' נתן. שאני' ההם אדא' דכפ' חוטא' אל' לה' והכי' מהמני' ל' משום' מל' לשקר. ולפום' דא' סברא' ש' שהחזיקו' במלחמה' מהמני' ל' לשקר דאין' ארס' חוטא' אל' לה' ומיהו' לישנא' דגמ' אל משמע' דא' אחד נאמן' במלחמה' דמא' דא' קרביעי' אל' ל' משום' איהו' דאמר' בדרמ' אל' משום' דאיהו' דייקא' ומנסבא'. איבעי' לה' דע' אחד במלחמה' (מהו' מ' דא' אחד משום' דמילתא' דעבידא' לאולוי' הוא' ל' משום' והכא' מ' אל' משק' אל' לישנא' טעמא' דא' אחד משום' דהיא' גופא' דייקא' ומנסבא'. והכא' דא' דאמר' בדרמ' אל' אמרין' דייקא' ומנסבא'. והרב' ארלס' גרס' דא' דומני' דסנא' ל' דא' דייקא' ומנסבא' ואידי' דא' טעמא' איהו' דאמר' דומני' דמני' ל'יה' אמר' בדרמ' אל' בהתא' דעלמא' כשלשום' דא' משום' דהיא' גופא' דייקא' ומנסבא'.

דאי צעיא אמרה שלום צעולם. ומהימנא השתא נמי מהימנא או
למלא הכא ליכא למימר מה לה לשקר דליהי גופא לא מכונה
לשקרי אלא כיון דאחזק מלחמה אמרה דדמי וסבורה היא שמת.
ואי קשיא תיפסוט ליה ממתניחין דקתי שלום צעולם נאמנת דהא
ודאי מת צעלי במלחמה קאמרה דאי
על מטתו מאי אריא שלום צעולם
אפי' מלחמה צעולם אמרן לעיל כי
אמרה מת על מטתו וברובא אל

וְדָא יָמָא דְּבִלְחָמָה קְאִיטְרִין לֹאשְׁמוּיָן
הֵיוּ הַחֲזוּקִים הָיָה מִלְחָמָה בְּעוֹלָם
מִרְיָן מִתְּחִיבִין דְּלֹאמְרָה מִתְּסַמָּא
וְלֹאשְׁמוּיָן מִתְּחִיבִין דְּהוֹאִיל וְשִׁלּוֹם
בְּעוֹלָם אֲמַרְיָא דְּלֹא אֲמַרָה עַל מַטְו
בְּהִידָא מִקְסַמָּא מִתְּ עַל מַטְו קְאֲמַרָה
וְבִזְמָן שִׁישׁ מִלְחָמָה בְּעוֹלָם מִקְסַמָּא
מִתְּ בִלְחָמָה קְאֲמַרָה עַד דְּלֹאמְרָה
מִתְּ עַל מַטְו וְכִי קְמִיבְעִיא לִיה
לְרֵבָא בְּגוֹן דִּישׁ שְׁלוֹם בְּעוֹלָם וְאֲמַרָה
אִיזִי מִתְּ בִלְחָמָה: עֵישִׁינּוּ עֵישִׁינּוּ בִּישׁ.
הֲצִיתוּהוּ בִּישׁ וְנִתְמַלָּא עֵשֶׁן וְאִנִּי
בִּלְחָמָה: וְהוּא נִשְׁאָר דְּשִׁמּוֹת: אִינֵה
נִתְמַלָּא: וְהוּא הִבָּא דְּהַסְמוּתָא הָיָה
מִלְחָמָה וְקִמְנִי אִינֵה נִתְמַנָּת וְלֹא

הגהות הב"ח

(א) גמ' או דלמא, גי'צ
גי'נסת אלפס, א"ד כיון
הזיקה הוא דאמר
בדומי לא איתא
(ג) שם איתלי ביה
אמלד ציה מומא:
(א) שם וסתפס ודא מ'ס
שקין לסס וכי' אלף ה"ד
הבא דלמרי: (ד) רש"י
שם שקלי הסס דאמר
כשתמלא: (ה) תוס'
ד"ה או דלמא וכי' פירוש
אי' הוי איתלי, גי'צ עין
פירוש של דבור זה בשרש'
מתרגל' ששן: (ו) ד"ה
אלמו וי' דנפרק זה בורר
אמרינן י' מיחל:

הגהות הגר"א

המחמיה עד שפלהו מת ויהי משו
עשן ייכי ללדיך אימרחס יסא
כו' אכל לגבי מלחמה איכא למימר
לא אמרה חי לא חזיה דהא חי
צביא לשקורי לא היו מחזקה מלחמה
בעולם: נפלו עלינו עובדי כוכבים
כו'. והא הכא היא המזיקה וקמי
נאמנת אלמא אמרינן מה לא לשקר:
הסם דרוב איריני בר אבין. כלומר
הכא כיון דמלחמה קטנה היא דלא
הוה צדיה לא אמרה דדמי לא
נערה ומוציא ליה דמיא דאשה לא
מחמיה: מחמיה: (דף: לזו) אשה

תום' חד מקמאי

עישונו. לשמור כי יהיה ללדוד
איתרחם כ': פספס ידוא. מאיש
 (אחר א) הבא לעילון: אסילוד ומוא.
בצבלה: צד אחד בנחמה. מלחמה
 בעולם ובא עד אחד ואמר מת צעיל
 מי מהימן או לא: והבא לא דייקא.
 [ב] ותרוייהו אמרי צדמי: כן הדברים.
 כאשר אתה אומר: מים מלחמה. לאיכא
 למימר צדמי: מים שאין להם סוף.
מפרש צפ' בחרא (למן קא). כל שעומד
 ואין רואה מתאבד רעומיו: אשפו
אסורי. וא"פ שיש עדים כשרים
 טעבז שמא קף מתמת המים ויאל:
 וקאמרי

עם אבא יוסי בן סימאי בספינה
כמלחמה דמו ונשים "אפי" מאן
להם סוף גניהו ומים שאין להם

וקדמוני עסיא ערדיסקים אספמיא ומה שלא עיזרו צאדך ישראל י"ל דש
 בן נריה ומיהו קשיא לר"י דצפ' זה צורר (סנהדרין דף טו. וסס) ^(א) ח' ת'
 מדרש לקיש היה קורא אותם רועי צקר וי"ל דלעזר דקאמר התם ה' ס'
 שביעית היתה דמנוחה התם דקאמר כהן וחריש וצפ' קמא דסנהדרין
 צאדך ישראל דפריש' לעיל: **וְהָאָז מִיָּמֵי דבַּמְלָחָמָה דְּבֹו.** השתא סלקא

ו. נאמנת התם כד' ארד דאמר אשה כלי יזנית עליה. פי' מעיקרא קס"ד שהליט' באו ומפחדתו כלום הבעל הורה לה לז' לטרא לבעל חזרהו חרדימ' וזא"ה מהימנא א"ה אמר מהמלה בעולם הורה לה להורג כל מוציאם חזר אנשיה ואנשי דאנשי דאנשי א"ה פיה לא מהימנא דכיון דהיא גופה בהייתה א"ה קימא לא נטרי ליה לבעל חזרהו ואמרה לא דאנמנת מפני שהליטתם אינה חרדימ' את הנשים שכלי יזנין עליהן ומאחר שהשולם עמה אמר דבריה ובעי' לא אפשיט ובעידן לחזרתה אמר ההוראה אינה בעולם בעולם אמרה מהמלה הורה אינה נבשם ובאנשיה אבל בליטתם שיש שלום עמה אמנתה דא"ה שנין את אמת' (וכן אמר מציאתי הורג ^ל) נאמנת לא חזרהו ב' מהלמה בעולם אינה נאמנת ולישית' ונשים. אבל אמר מציאתי כלונו בעלי הורג או שבאו ליטתם עלינו הורג מ' הורה הדיבם ונז' ר"ג שהרגנו הדיבם בחל ארזו והשיא ר"א את נשותיהם צ"פ עד דאבד אקרי. וכן ה"י ע' שהרגתי ע' שני חרדימ' שיהא לה פחד לא מהלמה מקרי וזא"ה ל' ולישית' ל' ממזני' דקנתי שלום בעולם נאמנת. ובראי' אמר מהמלה בעולם נאמנת

(א) נראה ד"ל נאמנת דהחזיקה מלחמה בעולם דאינה נאמנת אינו אלא שהחזיקה מלחמה וכו'.